

Zadanie jest finansowe ze środków budżetu państwa w ramach dotacji celowej przekazanej Powiatowi Zgierskiemu.

„Zwolnienie od kosztów sądowych”

Osoba które chce do sądu złożyć pozew lub wniosek, co do zasady wniosek musi „z góry” opłacić opłatę od pozwu lub wniosku, która jest częścią kosztów sądowych – czyli zapłacić za rozpoznanie swojej sprawy w sądzie.

Jeżeli przedmiotem pozwu lub wniosku są roszczenia pieniężne (roszczenia o zapłatę bądź roszczenia które znajdują swoje odzwierciedlenie w określonej kwocie sporu) może wynosić nawet 5 % dochodzonego przez nas roszczenia, co oznacza że jeżeli chcemy aby sąd zasądził na naszą rzecz np. 100.000 zł to musimy „z góry” zapłacić za postępowanie 5% czyli 5.000 zł.

W niektórych postępowaniach sąd nie pobiera opłaty „z góry” tylko orzeka o konieczności poniesienia tych kosztów i o stronie która te koszty ma ponieść w orzeczeniu kończącym postępowanie – taką sprawą jest np. powództwo o alimenty.

W przypadku gdy strona wygrywa sprawę sąd nakazuje w wyroku lub postanowieniu aby pozwany (czyli ten kogo pozywamy) zwrócił powodowi tę kwotę, jednak najpierw powód (czyli ten który sprawę do sądu wnosi) musi ją zapłacić do sądu.

Czasem zdarzają się sytuacje w których strona ma wymagalne roszczenia i są one zasadne (np. komuś pożyczono pieniądze a pożyczkobiorca uchyla się od ich zwrotu, kontrahent nie chce zapłacić za usługę) ale strony nie stać na opłacenie kwoty opłaty sądowej z góry. Brak środków na opłatę do sądu mogłby więc całkowicie wykluczyć możliwość dochodzenia naszych praw przed sądem. Co wtedy można zrobić?

Rozwiązaniem w takiej sytuacji jest instytucja **zwolnienia od kosztów sądowych.**

Podstawową zasadą zwolnienia od kosztów sądowych jest fakt, iż strona nie może ponieść tych kosztów bez uszczerbku koniecznego dla utrzymania i jej i rodziny. Wniosek o zwolnienie od tych kosztów musi dotyczyć sytuacji wyjątkowych i kosztów które faktycznie są trudne dla poniesienia dla strony, zasadą jest bowiem odpłatność

postępowań sądowych i sytuacja w której strona przed złożeniem pozwu robi w swoim budżecie domowym stosowne oszczędności na ich zapłatę.

Strona która chce złożyć taki wniosek do sądu musi wykazać swoją sytuację majątkową która ma potwierdzać jej sytuację majątkową.

W tym celu składa „Oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania” .Jest to formularz który można dostać w każdym Biurze Obsługi Interesanta któregośkolwiek sądu lub pobrać ze strony www.gov.pl wpisując nazwę oświadczenia w wyszukiwarce.

W tym oświadczeniu podajemy nasze dane osobowe (imię nazwisko i PESEL) , stan rodzinny (z kim prowadzimy wspólne gospodarstwo domowe), wykazujemy nasz majątek – zarówno nieruchomości (lokale mieszkalne, działki, gospodarstwa rolne)jak i ruchomości (przedmioty o wartości większej niż 5.000 zł każdy).

Należy również wskazać jaki jest stan oszczędności na datę składania wniosku oraz czy przysługują nam wierzytelności. Wierzytelności są to kwoty jakie ktoś jest nam winien – np. zasądzone na naszą rzecz kwoty odszkodowań, należne nam do zwrotu udzielone pożyczki itp.

W oświadczeniu należy wskazać dochody wnioskodawcy ze wszystkich źródeł – zarówno jego jak i osób z którymi wspólnie prowadzi gospodarstwo domowe – wynagrodzenie za pracę, emerytura, renta, umowa zlecenia, zasiłki, alimenty itd.

Wnioskodawca wskazuje jego miesięczne wydatki – również dotyczące wszystkich osób pozostających z nami w gospodarstwie domowym, przykładowo:

1. opłaty za dom (czynsz, energia elektryczna, gaz, woda, śmieci, podatek od nieruchomości),
2. ubezpieczenia,
3. wydatki na lekarzy i leki,
4. wydatki na wyżywienie, odzież, środki czystości i higieny osobistej,
5. wydatki dotyczące dzieci (jeżeli takie są w gospodarstwie domowym) związane ze szkołą i zajęciami pozaszkolnymi,
6. raty kredytów itd.
7. Inne opłaty ponoszone w sposób stały i okresowy

Dalej w formularzu wskazujemy inne okoliczności które chcemy żeby sąd wziął pod uwagę, a które mogą mieć wpływ na orzeczenie w sprawie wniosku:

- dokumentację medyczną określającą stan zdrowia,
- orzeczenie o niepełnosprawności,
- informację o statusie bezrobotnego członka naszego gospodarstwa domowego itp.

Do wniosku należy załączyć **dowody na poparcie naszych twierdzeń** – np. kopię umowy o pracy, zaświadczenie o zarobkach, decyzję o przyznaniu świadczenie, kopie dokonywanych opłat, umów kredytowych itp.

Ten wniosek składa się do sądu w jednym egzemplarzu wraz z pozwem.

Jeszcze zanim strona złoży pozew do sądu może wcześniej wystąpić z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych można złożyć w sądzie jeszcze przed złożeniem pozwu, opisując jakiego pozwu ma on dotyczyć i jakiej opłaty sądowej nie jesteśmy w stanie ponieść.

Oświadczenie należy wypełnić rzetelnie i zgodnie z prawdą, gdyż jeżeli oświadczenia złożone we wniosku wzbudzą wątpliwość sądu może on wyznaczyć dochodzenie celem jego weryfikacji, a jeżeli sąd uzna iż wnioskodawca złożył nieprawdziwe oświadczenia we wniosku, sąd może nałożyć na wnioskodawcę karę do 1000 zł.

Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych rozstrzygany jest przez sąd najczęściej na posiedzeniu niejawnym a postanowienie w tym zakresie wnioskodawca dostaje do domu. Jeżeli sąd uzna, iż według jego oceny strona jest w stanie ponieść te koszty, wniosek o zwolnienie oddali. Takie postanowienie jest zaskarżalne, jednak aby je zaskarżyć należy w terminie 7 dni (kalendarzowych) złożyć do sądu wniosek o jego uzasadnienie, a po jego otrzymaniu jest 7 dni na złożenie zażalenia. Zarówno wniosek o uzasadnienie jak i zażalenie wolne są od opłat sądowych.

Jeżeli strona chce złożyć zażalenie to składa je do tego samego sądu który wydał postanowienie o odmowie zwolnienia od kosztów ale rozpatruje je sąd w innym składzie osobowym.

Jeżeli zażalenie zostanie rozpatrzone negatywnie to oznacza to, że strona musi uiścić opłatę sądową od pozwu lub wniosku. Jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony był razem

z pozwem i został prawomocnie oddalony – to brak opłaty będzie skutkowało zwrotem pozwu – bez rozpatrzenia sprawy.

W przypadku problemów prawnych, potrzeby pomocy zapraszamy do korzystania z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Na stronie www.np.ms.gov.pl znajduje się prosta wyszukiwarka w której znajdziecie Państwo wszystkie dostępne w Polsce punkty tej pomocy.